

Groen & Doen

ivn natuur
educatie

HOOGEVEEN

Laat jouw buurt zoemen!

Dinsdag 25 september en dinsdag 9 oktober van 19.30 tot 22.00 uur. Cursus bijvriendelijk groenonderhoud voor vrijwilligers. Wat kun je doen om bijen en vlinders naar je tuin en je wijk te lokken. Aantal deelnemers 15 tot 25. Prijs: € 35, een cursusreader inbegrepen. Locatie: IVN-Struunhuus in het Steenbergerpark. Aanmelden verplicht. Contact: Titia Blanksma, t.blanksma@ivn.nl

Het Drentse Landschap

MEPPEL / RUINERWOLD

Fraaie bustocht

Zaterdag 22 september van 10.15 tot 16.00 uur. Een fraaie bustocht naar Ruinerwold en het Reesdal, waarbij alle aandacht uitgaat naar bijzonder erfgoed. Thema: Van keuterijen tot kasteelboerderijen. We lunchen in museumboerderij De Karstenhoeve, Dokter Larjweg 21, met gebint uit 1614 en in de tuin een bakoven. In het bezoekerscentrum van Het Drentse Landschap, informatiecentrum 't Ende in buurtschap De Stapel, bezichtigen we de foto-expositie over voormalige bruggen over het grensrievtje De Reest. Leden van Het Drentse Landschap en Heemschut betalen € 35, niet-leden € 45. Aanmelden kan tot en met vrijdag 14 september. Geef je zich dan op bij PR-medewerker Theo Wortel. U kunt hem bellen of mailen: 06-22617394 of tcm.wortel@gmail.com. Startpunt is om 10.15 uur vanaf het NS-station in Meppel.

Zet de berm in bloei voor de bij!

► Praktische handleiding voor bijvriendelijk bermbeheer

Nu nog een poging om bijen en vlinders te lokken, terwijl het bijna herfst is? Ja, want er zijn voldoende wilde planten en tuinplanten die bloeien en nectar geven. Rode klaver, witte klaver en kattenstaart staan overal nog in bloei. Massaal bloeien watermunt en akkermunt in de Oude Kene. Echte nectarplanten die door bijen, dagvlinders en nachtvlinders worden bezocht.

Hero Moorlag

IVN-afdeling Westerveld heeft in 2017 heel veel gedaan op het gebied van bermbeheer. In alle dorpen van Westerveld zijn activiteiten in het kader van bloemrijke bermen georganiseerd voor jong en oud. Dat heeft in het voorjaar van 2018 geleid tot de uitgave door KNNV-Uitgeverij van het bijzonder instructieve boek *Zet de Berm in Bloei voor de Bij!* Een praktische handleiding voor de organisatie en uitvoering van bijvriendelijk bermbeheer. Met dit boek zet IVN-Westerveld Provincie, gemeenten en particulieren aan tot zorgplicht voor insecten die voor de bestuiving van gewassen en vruchtboomen van doorslaggevend belang zijn.

Eigenlijk zou iedereen dit praktische boek moeten lezen om de komende jaren bij huis en in eigen gemeente aan de slag te gaan met bijvriendelijke projecten. In het voorwoord zegt Arjen Strijkstra, lector aan Hogeschool Van Hall Larenstein, dat enige kennis van planten, bijen en vlinders wel noodzakelijk is. Iedereen kent de honingbij,

Honingbijen op een raat in de bijenkast.

Hero Moorlag ©

maar er zijn tientallen soorten wilde bijen die even belangrijk voor de bestuiving zijn. IVN-afdeling Westerveld heeft het 25-jarig jubileum in 2017 aangegrepen om monotone bermen binnen de gemeente te veranderen in bloemrijke stroken, geschikt voor hommels, bijen en vlinders. Een bestuurslid wees op het boek *Een Verhaal met een Angel* van de vermaarde hommelmekker Dave Goulson, professor biologie aan de universiteit van Sussex.

Voorzitter Mariken Hornman vroeg Goulson op het symposium te komen. Vrijwel per omgaande kreeg ze antwoord: 'Ja, ik kom!' De lezing van Gourson 'Saving our Bumblebees' (red onze hommels) was de topper van het symposium. Deze lezing was mede de aanzet voor de uitgave van het boek *Zet de Berm in Bloei voor de Bij!* IVN-Westerveld: 'We willen weer zomende bermen in heel Nederland,

te beginnen in onze eigen woonomgeving.'

Kennis en organisatie

Het helder geschreven boek vertelt in drie delen over de aanpak van projecten voor bijen en vlinders. Het eerste deel gaat over het belang van bijen. Je moet eerst weten wat deze nuttige dieren precies doen in de natuur. In het tweede deel wordt het project van Westerveld uit de doeken gedaan. Deel drie laat zien hoe je je eigen project kunt opzetten. Hoe ga je om met verschillende doelgroepen en welke voorwaarden zijn van belang voor het succes van een bijenproject. Deel drie sluit af met tips voor de eigen tuin en uitleg over de digitale werkmapp. Die is te vinden op de website van IVN-Westerveld. Bijen en hommels komen niet op etenswaren en limonade af, zoals wesp. Het zijn echte specialisten die alleen nectar uit bloemen drin-

ken. Om ze te helpen geeft het boek tips voor een hommelmast, bijenhôtels, nectarplanten en struiken als Buddleia en vuilboom (sporkhout). Wie een groep Verbena's, een tuinplant uit de IJzerhardfamilie, in de tuin heeft, weet dat daarop bijen, hommels, dagvlinders en nachtvlinders komen. Longkruid, Campanula-soorten, kattenstaart, lavendel, ereprijs, slangenkruid, korenbloem, centaurie en blauwe knoop zijn goede nectarplanten. Met nadruk zegt IVN-Westerveld in de tuin geen insecticiden of ander gif te gebruiken. Deze stoffen doden ongewenst ongedierte, maar ook bijen en dat staat niet altijd op de verpakking. In de digitale werkmapp vind je praktische handvatten, zoals instructies voor bermbakken, het maken van een insectenhotel en de folder over klaverknikkers, zaadballetjes die je in bermen kunt verspreiden. *Zet de Berm in Bloei voor de Bij*, ISBN 9 789050 1 16589.